

РЕШЕНИЕ

№ 2242

гр. София, 05.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав,
в открито заседание на 02.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Дора Тинчева, като разгледа дело номер **12138** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.40 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) във вр. с чл.145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Сдружение „За Земята – достъп до правосъдие“ против отказ, обективиран в писмо изх. № ЦУ- Е.-6948#19/27.09.2021г. на изпълнителния директор на [фирма] (Е.). Ответникът чрез процесуалния си представител изразява становище за недопустимост на жалбата, а по съществуващото ѝ я намира неоснователна.

След като обсъди доводите на страните и приетите по делото доказателства, съдът в настоящия състав приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е допустима като подадена от лице, което има правен интерес от оспорването, в законоустановения за това срок. Разгледана по същество, тя е основателна.

Производството пред изпълнителния директор на Е. е образувано със заявление за достъп до обществена информация вх. № ЦУ-Е.- 6948/31.08.2021г., подадено от жалбоподателя. Със заявлението е поискано предоставяне на следната информация:

1. Информация за извършените плащания, съответстващи на проведените търгове за периода от 01.01.2021 г. до 31.08.2021г. по цени за разполагаемост;
2. Информация за извършените плащания, съответстващи на проведените търгове за периода от 01.01.2021 г. до 31.08.2021г. по цени за активна мощност;
3. Информация за реално получената от Е. ЕАД нетна електрическа енергия за периода от 01.01.2021 г. до 31.08.2021г. в мегават часа.

Информацията е поискана относно следните дружество: [фирма], Т. [фирма], [фирма], Т. [фирма], [фирма], Т. [фирма], [фирма], [фирма] и [фирма]. Само последното изразило съгласие исканата информация да бъде предоставена след отправено питане на основание чл.31, ал.2 ЗДОИ.

Останалите дружества изразили писмено несъгласие информацията да бъде предоставена и с процесното решение достъпът бил отказан, която част на решението е предмет на оспорване в случая. Изложени са мотиви, че тръжните процедури, за които се иска предоставяне на информация, са проведени от Е. в съответствие с реда и процедурата, регламентирана в Правилата за провеждане на тръжни процедури за закупуване на разполагаемост за резерви за първично регулиране на честотата, автоматично вторично регулиране и ръчно вторично регулиране на честотата и обменните мощности /Правилата/, които са публикувани на сайта на дружеството <http://www.eso.bg>. Съгласно чл.19, ал.1 от Правилата, Е. счита цялата информация, свързана с провежданите тръжни процедури, за поверителна и няма да допуска разкриването ѝ без предварително съгласие на участника, за когото се отнася, с изключение на информацията, която следва да е публична по смисъла на тези правила и тръжните процедури. Исканата в заявлението информация се отнася до трети лица, с оглед на което и в съответствие с Правилата Е. поискало от посочените в заявлението участници писмено съгласие да бъде предоставена на заявителя исканата информация. Издателят на оспорения акт приел, че изразеното от [фирма], Т. [фирма], [фирма], Т. [фирма], [фирма], Т. [фирма], [фирма], [фирма] несъгласие е пречка да предостави поисканата със заявлението от 31.08.2021г. информация.

Съдът в настоящия състав не споделя този извод. Съгласно чл.2, ал.1 ЗДОИ, обществена е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Тази информация може да се съдържа в документи или други материални носители, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. В случая заявителят е поискал предоставянето по реда на ЗДОИ на информация за извършени плащания и получена нетна електрическа енергия за периода от 01.01.2021 г. до 31.08.2021г.

Съгласно чл.82, ал.1 от Закона за енергетиката /ЗЕ/ всички електроенергийни обекти на територията на страната се свързват и функционират в единна електроенергийна система с общ режим на работа и с непрекъснат процес на производство, преобразуване, пренос, разпределение и потребление на електрическа енергия. Преносът на електрическа енергия се осъществява от оператора на електропреносната мрежа, получил лицензия за пренос на електрическа енергия и сертифициран по реда на глава осма "а", раздел I /чл.86, ал.1 ЗЕ/, като преносът и трансформирането на електрическа енергия са услуга от обществен интерес, която се диспечира от оператора на електропреносната мрежа – чл.86, ал.2 ЗЕ.

Общодостъпна на интернет страницата на Е. е информацията, че дружеството е носител на лицензия за пренос на електрическа енергия № Л-419-04/18.12.2013г. издадена с Решение № Р-205 от 18.12.2013г. на ДКЕВР. С Решение № С-5/30.07.2015г. и Решение № С-7/05.11.2015г., КЕВР сертифицира Е. като независим преносен оператор на електропреносната система на Република България.

Съгласно чл.87 ЗЕ, операторът на електропреносната мрежа осигурява разширението, реконструкцията и модернизацията на преносната мрежа в съответствие с дългосрочните прогнози и планове за развитие на електроенергетиката; същият

оператор осигурява: 1. единното управление на електроенергийната система и надеждното функциониране на електропреносната мрежа, включително наличието на всички необходими допълнителни услуги; 2. преноса на електрическа енергия по електропреносната мрежа, предоставянето и управлението на достъпа на трети страни на недискриминационна основа между ползватели на мрежата или групи от ползватели на мрежата; 3. поддържането на обектите и съоръженията на електропреносната мрежа в съответствие с техническите изисквания и с изискванията за безопасност при работа; 4. съгласуваното развитие и оперативната съвместимост на електропреносната мрежа с взаимосвързани електропреносни мрежи; 5. поддържането и развитието на спомагателните мрежи; 6. измерването на електрическата енергия в електропреносната мрежа. Според ал.3 на чл.87 ЗЕ за изготвяне на електроенергийния баланс на страната операторът на електропреносната мрежа: 1. разработва краткосрочни и дългосрочни прогнози за изменение на потреблението на електрическа енергия в страната; 2. организира извършването на проучвания на възможностите за разширение и модернизация на електропреносната мрежа с оглед въвеждането в експлоатация на нови мощности, извеждането от експлоатация на съществуващи производствени мощности, присъединяването към електропреносната мрежа на нови клиенти, очакваното увеличаване на количеството пренасяна електрическа енергия, въвеждането на нови технологии, осигуряващи по-високо качество и сигурност на предоставяните услуги, и ефективност на дейността; проучванията се придружават от технико-икономически и екологичен анализ; 3. изготвя краткосрочни, средносрочни и дългосрочни прогнози и планове за разширение и модернизация на електропреносната мрежа и развитие на спомагателните мрежи, включително с цел подобряване на сигурността на доставките; 4. изготвя краткосрочни и дългосрочни планове за развитие на електроенергийната система с цел осигуряване на електроенергийния баланс; 5. въз основа на проучванията, прогнозите и плановете изготвя и предоставя на министъра на енергетиката проект на електроенергиен баланс на страната и проект на опис на необходимите за задоволяване нуждите на страната източници, включително нови производствени мощности и междусистемни електропроводи.

В тази връзка следва да се отбележи и, че съгласно чл.63 от Правилата за управление на електроенергийната система (ДВ, бр.6/21.01.2014г.), производителите -ползватели на преносната мрежа, които са получили право на ползване на преносната мрежа и системните услуги, доставят в преносната мрежа договорената от тях електроенергия въз основа на разрешени от оператора на електропреносната мрежа графици за доставки през всеки единичен пазарен интервал (период на сетълмент), а клиентите - ползватели на преносната мрежа получават от нея договорената от тях електроенергия въз основа на разрешени от оператора на електропреносната мрежа графици за доставки. През преносната мрежа се пренася доставената от ползвателите производители електроенергия до ползвателите клиенти в съответствие с диспечиранията от оператора на електропреносната мрежа графици за доставки, електроенергията за балансиране, електроенергията за загуби в преносната мрежа, междусистемни графици за обмен на електроенергия, в т. ч. графици за компенсиране на нежеланите отклонения. Операторът на електропреносната мрежа осъществява общия баланс между производството и потреблението на електрическа енергия в зоната/ блока за управление (контролния блок) чрез съвместното използване на резервите за първично, вторично и третично регулиране, пазари на балансираща

енергия, както и чрез активиране на студения резерв. При възникване на обстоятелства, застрашаващи сигурността на работата на електроенергийната система или на части от нея, операторът на електропреносната мрежа има право временно да спира изпълнението на сделки или да променя договорените количества електрическа енергия по тях при условия и по начин, описани в Правилата за търговия с електрическа енергия и наредбите съгласно чл.74, ал.1 и чл.115 ЗЕ.

По изложените съображения и с оглед обстоятелството, че преносът и трансформирането на електрическа енергия е услуга от обществен интерес /чл.86, ал.2 ЗЕ/ съдът в настоящия състав споделя виждането, изразено в соченото от жалбоподателя решение № 6349/03.11.2021г. по адм. д. № 5832/2021г. на 40 състав на съда, че търсената от заявителя информация е обществена такава по дефиницията на чл.2, ал.1 ЗДОИ от категорията на служебната обществена информация по см. на чл.11 ЗДОИ – информация, събирана и съхранявана от Е. във връзка с изпълнение на законовите му задължения, която има пряко отношение към обществения живот в страната и която ще даде възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект – изпълнение на задълженията му по чл.87, ал.2 ЗЕ.

Както е посочено в същото решение, задължени субекти според чл.3 ЗДОИ са държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България; публичноправни субекти, различни от споменатите, включително публичноправните организации; физически и юридически лица само относно извършвана от тях дейност, финансирана със средства от консолидирания държавен бюджет и средства от фондове на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз по проекти и програми. Съгласно чл.3, ал.3 ЗДОИ, организациите от обществения сектор са длъжни да предоставят информация от обществения сектор за повторно използване, с изключение на предвидените в този закон случаи, а според ал.4 организации от обществения сектор са субектите по ал.1 и ал.2, т.1.

Е. не попада сред задължените субекти по чл.3, ал.1 ЗДОИ. Видно от представения устав, дружеството е юридическо лице със статут на самостоятелен правен субект, отделно от своите акционери; органи на дружеството са едноличният собственик на капитала, надзорният съвет и управителният съвет; едноличен собственик на капитала, съгласно чл.19, ал.1 е [фирма] /БЕХ/, като правата на холдинга като едноличен собственик на капитала на Е. се упражняват от Съвета на директорите на БЕХ. Съгласно чл.20 от устава на Е. едноличният собственик на капитала има всички права на акционер на дружеството съгласно закона и този устав като решава всички въпроси, които законът поставя в компетентността на общото събрание на акционерите. Съгласно чл.23 от Устава, надзорният съвет на дружеството се състои от 3 до 7 лица, избирани и освобождавани от едноличния собственик на капитала. Управителният съвет се състои от 3 до 9 члена, които се избират и освобождават от Надзорния съвет.

Видно от вписаните обстоятелства в Търговския регистър, едноличен собственик на капитала на БЕХ е българската държава, като правата ѝ се упражняват чрез министъра на енергетиката, който има качеството на принципал на дружеството. Дружеството представлява публичноправна организация по смисъла на § 2, т.43 от Допълнителните разпоредби (ДР) на Закона за обществените поръчки (ЗОП): а) създадено е с конкретната цел да задоволява нужди от общ интерес, които нямат промишлен или

търговски характер; б) финансирано е с повече от 50 на сто от държавни, териториални или местни органи или от други публичноправни организации, или е обект на управленски контрол от страна на тези органи; или има управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от публичен възложител по чл.5, ал.2, т.1 - 14. Следователно неговият представляващ е възложител на обществени поръчки по чл.5, ал.2, т.14 ЗОП. Съответно, Е. се явява публичноправна организация. Такава според § 1, т.4 от ДР на ЗДОИ е юридическо лице, за което е изпълнено условието по б. "б" - повече от половината от членовете на неговия управителен или контролен орган се определят от възложители по чл.5, ал.2, т.1 - 14 ЗОП. Изпълнено е и условието по б. "в" от посочената разпоредба – когато юридическото лице е обект на управленски контрол от страна на възложители по чл.5, ал.2, т.1 - 14 ЗОП; управленски контрол е налице, когато едно лице може по какъвто и да е начин да упражнява доминиращо влияние върху дейността на друго лице.

Следователно, Е. е задължен субект по чл.3, ал.2, т.1 ЗДОИ. Съответно, постановеният от изпълнителния директор на дружеството отказ по подаденото от жалбоподателя заявление по ЗДОИ представлява индивидуален административен акт, подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност съгласно чл.40, ал.2 ЗДОИ.

По изложените по-горе съображения, оспореният отказ е издаден от компетентен орган – лице, представляващо дружеството, което е задължен субект по см. на чл.3 ЗДОИ. Отказът е постановен в изискуемата писмена форма. В оспореното писмо, представляващо по естеството си решение по чл.34 ЗДОИ, не е посочено правното основание, на което се отказва достъп до информация. С оглед изложеното в обстоятелствената му част следва да се приеме, че отказът е постановен на основание чл.37, ал.1, т.2 ЗДОИ. Както е разяснено в цитираното по-горе решение № 6349/03.11.2021г. по адм. д. № 5832/2021г. на 40 състав на съда, „Правото да се търси и получава информация е изрично разписано в чл.41, ал.1 от Конституцията на Република България. Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация, както и с повторното използване на информацията от общественния сектор са уредени в ЗДОИ. Изхождайки от дефиницията по чл.2, ал.1 ЗДОИ законодателят разделя обществената информация на два вида – официална обществена информация – такава, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия /чл.10 ЗДОИ/ и служебна обществена информация - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл.11 ЗДОИ/. Достъпът до официална обществена информация се осигурява чрез обнародването ѝ, а достъпът до служебната обществена информация се предоставя по реда на този закон, като законът предвижда ограничение – когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации) и когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи – чл.13, ал.2 ЗДОИ. Освен посочената разпоредба, законът въвежда ограничение за предоставяне на достъп до обществена информация и в случаите по чл.37, ал.1 ЗДОИ, регламентиращ основанията за отказ за предоставяне на обществена информация - когато: 1. исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон; 2. достъпът засяга интересите

на трето лице и няма негово изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца. Анализът на разпоредбата показва, че изключение от посоченото правило е допустимо само в хипотезата на надделяващ обществен интерес, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл.3, като във всеки конкретен случай, за да се позове на разпоредбата на чл.37, ал.1, т.1 и т.2 ЗДОИ задълженият субект следва да преодолее оборимата презумпция, регламентирана в § 1, т.5 ДР ЗДОИ“.

Аналогично, в случая съображения за това дали е или не надделяващ обществен интерес от предоставянето на информацията в оспореното писмо не са изложени. Както са били по-рано дадени указания на ответника, той следва да извърши преценката независимо дали заявителят се позовава изрично в заявлението си на надделяващ обществен интерес от предоставянето на информацията. Този извод следва и от разпоредбата на чл.37, ал.1, т.2 ЗДОИ, която постановява, че за да се откаже предоставяне на търсената от заявителя информация не е достатъчно третото лице, за което тя се отнася да е отказало да даде съгласие за това, но и да не е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ. Липсата на изложени мотиви досежно посоченото обстоятелство представлява процесуално нарушение от категорията на съществените тъй като е пречка за проверка от съда на изводите на административния орган по приложението на материалния закон. В тази връзка следва да се отбележи и, че е дължимо и обсъждане на основанията, поради които съответното дружество е изразило това несъгласие.

По изложените съображения и като провери законосъобразността на акта и на останалите основания по чл.146 АПК в изпълнение на задължението по чл.168, ал.1 АПК, съдът в настоящия състав намира, че оспореният отказ е постановен при допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила, в резултат на което се явява в несъответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2 и чл.174 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ, обективиран в писмо изх. № ЦУ- Е.-6948#19/27.09.2021г. на изпълнителния директор на [фирма].

ИЗПРАЩА преписката на изпълнителния директор на [фирма] за ново произнасяне в 14-дневен срок със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона съобразно изложеното в мотивите по-горе.

Решението е окончателно.

Съдия: